

τῶν ἀρχόντων. Πέριξ δὲ ἦτο ἀγορὰ περικυκλωμένη ὑπὸ παμπωλείων καὶ καπηλείων, μυρεψείων, χρυσοχοείων, κουρείων κτλ. ἔνθα διέτριβε πλῆθος περιέργων καὶ ὀκνηρῶν συναθρομένων ἐκεῖ ὑπὸ τῆς ἀκρόσπου αὐτῶν πολυπραγμοσύνης. Πολλοὶ τῶν πολιτῶν, ὅσοι εἶχον ἐκτὸς τῆς πόλεως ἀγροὺς, μετέβαινον τὴν πρωῒαν ἑφιπποὶ, ἐδίδον τὰς προσταγὰς καὶ ὁδηγίας εἰς τοὺς δούλους καὶ ὑπέστρεπον συνήθως περὶ λύχνων ἀφὰς εἰς τὴν πόλιν. Πολλοὶ ἠσχολοῦντο εἰς θήραν καὶ εἰς γυμναστικὰς ἀσκήσεις. Ὁ λουτρὼν ἦτο τὸ προσφιλέστατον ἐνδιαίτημα τῶν Ἀθηναίων, ἐλούοντο δὲ συνήθως πρὸ τῆς τραπέζης. Οἱ εὐποροὶ εἶχον λουτρῶνα ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ, οἱ δὲ πένντες ἐλούοντο εἰς τὰ δημόσια βαλανεῖα, ἔνθα τὸν χειμῶνα εὕρισκον κατὰ φύγιον καὶ διὰ τὸ ψυχρός.

Οἱ πλείστοι τῶν Ἀθηναίων ἔφερον βραχὺ τι ἱμάτιον ἔσωθεν καὶ ἐπάνω χλαμύδα καλύπτουσιν ἅπαν τὸ σῶμα. Συνήθως ἦτο λευκὴ καὶ ἐλευκαίνετο πάλιν ῥυπαινομένη· ἀλλ' οἱ πλούσιοι μετεχειρίζοντο κεχρωματισμένην. Συνήθως τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἦσαν μάλλινα, ἐνεδύοντο ὅμως καὶ λινὰ καὶ μάλιστα αἱ γυναῖκες. Εἰς ἐπιτηδεῖαν, πολυπτυχον, καὶ ὡς εἶπεν Ὁμοφρονιστὴν περιβολὴν τῆς χλαμύδος ἀπέδιδον οἱ Ἀθηναῖοι πολλὴν ἀξίαν· ἡ ἔλλειψις ταύτης τῆς τέχνης ἐθεωρεῖτο τεκμήριον ἀγροικίαν ἢ τῶν καὶ φαύλης διαίτης. Ἡ τεχνικὴ περιβολὴ τῆς χλαμύδος συνίστατο εἰς τὸ ῥίπτειν αὐτὴν ἐπιτηδεύειν ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου, οὕτως ὥστε οὔτε ἔμπροσθεν οὔτε ὀπίσθεν νὰ περισύρῃται. Ἐπιτηδεύοντο δὲ εἰς τοῦτο ἐξαιρέτως οἱ ῥήτορες, καὶ ὁ Πλούταρχος (Περικ. §. 5) ἐπαινεῖ ῥητῶς τὸν Περικλέα ὅτι ἡ καλὴ αὐτοῦ περιβολὴ δημηγοροῦντος ὑπ' οὐδενὸς πάθους ἔμβαιεν εἰς ἀταξίαν. Αἱ γυναῖκες ἐπὶ τοῦ βραχεῖος ἱματίου ἔφερον καὶ δευτέρον βραχυτέρον ἀμφοτέρω μὲ κεχρωματισμένης ταινίας καὶ ὑπεράνω τῶν δύο τὴν χλαμύδα. Ἀπῆλυνον δὲ αὐταὶ ὀλιγίστης ἐλευθερίας· κατόικουν κεκλεισμέναι εἰς ἰδιαιτέρον τοῦ οἴκου μέρος, ἔνθα οὐδεὶς ξένος ἠδύνατο νὰ εἰσέλθῃ. Ἀπεύροντο ἀπὸ τὰς εὐθυμίας τῆς συναναστροφῆς τῶν ἀνδρῶν, περιεστοιχίζοντο πάντοτε ὑπὸ θραπαινίδων καὶ δὲν ἐπιτρέπετο εἰς αὐτὰς νὰ ἐξέλθωσι τοῦ οἴκου ἄνευ θραπαινίδος.

Συνήθως ἐν Ἀθήναις περιεπάτουσαν πεζοί, μετεχειρίζοντο ὅμως οἱ πλούσιοι καὶ ὀχήματα ἢ φορεῖα· πολλοὶ εἶχον ἀκόλουθον δούλον βαστάζοντα διπλωμένον θρονίον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκάθηντο εἰς τὴν ἀγορὰν ἢ ὅπου ἤθελον κατὰ τοὺς περιπάτους.

Οἱ ἄνδρες εἰθίζον νὰ φέρωσιν εἰς τὴν χεῖρα βακτηρίαν, αἱ δὲ γυναῖκες σκῆρον (παρασόλιον). Τὴν νύκτα ἐπροπορεύετο δαδούχος δούλος διὰ νὰ τοὺς φέγγῃ.

Τὰς τέρφεις τῆς τραπέζης ἐτίμων καθ' ὑπερβολὴν οἱ Ἀθηναῖοι, καίπερ δὲν ἦσαν ἐκδοτοὶ εἰς τὴν τρυφὴν καὶ σπατάλην, ὅση οἱ Σικελιώται καὶ οἱ τῆς κατὰ Ἰταλίας Ἑλλήνες, καὶ μετὰ ταῦτα οἱ Ῥωμαῖοι. Τὸ πλῆθος καὶ ἡ ποικιλία τῶν βρωμάτων, ἅπερ ἀναγράφει ὁ Ἀθήναιος, δεικνύουσι ἐξαιρετικὸν καὶ τελειοποιημένην μαγειρικὴν τέχνην. Θαναμάζει ἕκαστος τὸ πλῆ-

θος τῶν πτηνῶν καὶ τῶν ἰχθύων, ἅτινα μετεχειρίζοντο διὰ τὴν γαστέρα αὐτῶν· τινὰ τῶν βρωμάτων ἐκομίζοντο ἐξ ἀπωτάτων χωρῶν. Ἐν γένει δὲ οἱ Ἀθηναῖοι μετεχειρίζοντο τὸ ὠραῖον καὶ διαφανέστατον ἔλαιον τῆς Ἀττικῆς εἰς πάντα αὐτῶν τὰ ἐδέσματα. Ἐτρώγον δὲ καὶ ἀλμυρὰς ἐλαίας διὰ νὰ διεγείρωσι τὴν ὀρεξίν. Καραβίδες, ἀστακοὶ, ὀστρεῖδια καὶ ἄλλα ὀστρεὰ ἐτρώγοντο κατὰ κόρον. Αἱ ὀπῶραι τῆς Ἀττικῆς εἶχον εἰδικὴν τινα γλυκύτητα, αἱ δὲ ἰσχάδες (σῦκα) αὐτῆς ἀπεστέλλοντο ξηραὶ καὶ μέχρι τῆς Περσίας διὰ τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως. Ἡ Εὐβοία ἐδίδεν ἐξαιρετὰ μῆλα, ἡ Κόρινθος κυδῶνια καὶ ἦσαν περιφημὰ τῆς Νάξου τὰ ἀμύγδαλα. Ἐρχίζον συνήθως τὴν τράπεζαν ἀπὸ τῶν ὠν καὶ κατέληγον εἰς τὰ ὀπωρικά· ἐν τῷ μεταξὺ παρενετίθεντο ἐδέσματα ἐκ κρέατος καὶ ποικίλοι ἰχθύες πολλαχῶς παρσκευασμένοι. Ἐκ τῶν οἶνων ἐτίμων τὸν παλαιὸν τῆς Κερκύρας, τὸν λευκὸν τῆς Μηδίας, ἀλλ' ἐπροτίμων ἐξ ὧν τῶν Νάξιον, τὸν Θάσιον, τὸν Λέσβιον καὶ τὸν Χιον. Πολλὰκις ἀνεμίγνουν εἰς τοὺς οἶνους ἀρώματα καὶ ἄνθη διὰ νὰ καταστήσωσιν αὐτοὺς γλυκοὺς καὶ εὐώδεις. Ἐχεν δὲ εἰς τὸν οἶνον καὶ θαλάσσιον ὕδωρ, ὅπερ, ὡς ἐφρόνουν, συνετέλει εἰς τὴν χώνευσιν.

Οἱ Ἕλληνες τρώγοντες δὲν ἐκάθηντο εἰς θρονία, ἀλλὰ κατεκλίνοντο εἰς κλῖνας παραπλησίως πρὸς τοὺς σημερινούς καναπέδες. Εἰς τὰ συμπόσια ἐπλήρουν τὸ οἶκημα μὲ ποικίλων ἀρωμάτων θυμιάματα· εἰς τὴν τράπεζαν τῶν οἶνων ἔλαμπον σκευὴ ἀργυρᾶ καὶ χρυσαῖ, κεκοσμημένα πολλὰκις μετὰ πολυτίμων λίθων. Οἱ συμποσιάζοντες ἐτεφανηφόρουν· ἕκαστος εἶχεν ὀπίσθεν αὐτοῦ δούλον· ὑπῆρχε δὲ ἔθιμον νὰ στέλλωσιν εἰς φίλους ποικίλα ἐδώδιμα ἐκ τῆς τραπέζης. Ἐν τῇ εὐθυμίᾳ αὐτῶν ἐψήφίζον διὰ κλήρων ἓνα βασιλεῖα τοῦ συμποσίου, ὅστις προὔτεινε προποσείας, ἐξεδίδεν ἀστείους συμποσιακοὺς νόμους, καὶ ἔχεν εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ πίνοντος ὀλίγον, ἄφρονον οἶνον. Ἀσματα ἵλαρὰ ἦσαν τὸ ἄρτυμα τοῦ συμποσίου· περιεφέρετο ἡ λύρα καὶ κατὰ σειρὰν λαμβάνοντες αὐτὴν ἐψάλλον ἕκαστος ἐ, οἶονδ' ἥποτε ἄσμα.

ΑΘΗΝΑ

Ὡς ὁ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει Ἡφαιστος, διὰ κτυπήματος ἐπὶ τῆς σελήνης τοῦ Διὸς κεφαλῆς ἔφερεν εἰς φῶς τὴν Ἀθηνᾶν ἔνοπλον, οὕτω καὶ ὁ πρὸς πορισμὸν τοῦ ἐπιουσίου τοῦ σκάπτων πρὸς τὴν Β. πάροδον τοῦ Βαρβακείου Λυκείου, δι' ἐνὸς τῆς σκαπάνης τοῦ κτυπήματος ἀνεκάλυψε τὴν 18 Δεκεμβρίου παρελθόντος ἔτους τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς. Τὸ ἄγαλμα τοῦτο κείμενον ἐντὸς θαλάμου οἰκίας—ὡς διὰ τῆς κατόπιν ἀνασκαφῆς ἐξηκριβώθη—ἀπετέλει ἐν τῶν κοσμημάτων τῆς οἰκίας ὡς ἐσυνειθίζετο τότε καὶ τώρα· βεβαίως δὲ ἄγαλμα ἐν ἰδιωτικῇ οἰκίᾳ εὕρισκόμενον δὲν ἠδύνατο νὰ ᾖ ἔργον τοῦ Φειδίου, ἀλλ' ἔργον δευτερεύοντος τινος τεχνίτου μᾶλλον ἢ καλλιτέχνου· οὐδ' ἀμφισβητεῖ πρωτοτυπίαν τινα εἶνε ἀπλῶς κακὴ

ΑΘΗΝΑ

ἀντιγραφή τῆς ἐν τῇ Ἀκροπόλει Ἀθηνᾶς τῆς ΧΡΥΣΕΛΕΦΑΝΤΙΝΗΣ εἶναι ἔργον ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς καὶ χρόνων καθ' οὓς ἡ τέχνη ἐξέπεσε· ἔχον ὕψος ἐνὸς μέτρου καὶ πέντε ἑκατοστῶν ἀπὸ τῆς βάρσεως· ἐρ' ἧς κεῖται τὸ ἀγαλμάτιον τοῦτο ἦτο κεχρωματισμένον ὥς καταφαίνεται ἐκ τῆς σωζομένης κιτρίνης βαφῆς

ἐπὶ τῆς κόμης κυκνῆς δὲ ἐπὶ τῶν ὀρθαλμῶν ἐν οἷς καὶ ἐρυθρὰ ἦτις καὶ ἐπὶ τῶν ὀφρύων τοῦ Γοργονίου εὐρίσκεται. Εὐτυχῶς ἐντελῶς ἀκέραιον διεσώθη τὸ ἀγαλμάτιον τοῦτο· μόνον ἐλλείπει ἡ τῆς Νίκης κεφαλὴ τὴν ὁποίαν ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ κρατεῖ ἡ Ἀθηνᾶ.